

24 april minnesdag för dödade kristna

Den 24 april 1915 arresterades och mördades flera hundra armenier i nuvarande Istanbul. Det blev början till dödande av mer än en miljon armenier, men också hundratusentals assyrier, syrianer, kaldéer och greker - samtliga kristna. Till minne av detta massmord hålls årligen minnestunder världen över den 24 april. Också här i Sverige hålls manifestationer på olika håll.

Det armeniska folket har fått lida mycket under 1900-talet. Nu senast under hösten 2023 då över 100 000 etniska armenier fick fly från sina hem i enklaven Nagorno-Karabakh, efter en långvarig tvist med grannlandet Azerbajdzjan. Vintern har varit sträng och livet har varit extra svårt för dessa traumatiserade internflyktingar i Armenien. Det inte så välbärgade landet har haft det svårt att härbärgera så många nyanlända på så kort tid. Men med omvärldens stöd har dock tusentals av dessa flyktingfamiljer fått hjälp med mat, sjukvård, husrum och stöd till att integreras i samhället.

Också Stockholms katolska stift har hjälpt till med att lindra nöden för en del av de drabbade. Ett sådant begränsat stödprojekt startades hösten 2023 i samarbete med *Armeniska Apostoliska kyrkan i Sverige* i samarbete med Sankt Johannes församling som täcker tre byar i regionen Ararat dit flyktingarna har sökt sig. Totalt har 325 personer fått matpaket, hygienartiklar och varma kläder för att klara sig under vintermånaderna. Också många barn och äldre har fått psykosocial assistans för att hantera sina trauman.

Efter denna första fas har avslutats planeras aktiviteter för att se till att de unga får utbildning och de äldre yrkesutbildning. Mycket tyder på att dessa armenier inte på lång tid kommer att kunna återvända till Nagorno-Karabakh, eller *Artsakh* som dessa armenier föredrar att kalla sitt gamla hemland. Också påven Franciskus är oroad och i ett tal februari 2024 riktade han sina tankar till "de många fördrivna familjer som söker tillflykt. Så många krig, så mycket lidande" betonade påven och uppmanade omvärlden att hjälpa de utsatta, samt det politiska ledarskapet att verka för fred i regionen.

Den politiska och militära situationen i Kaukasusregionen är mycket spänd. Det pågående kriget i Ukraina, Gazakriget samt spänningen mellan Iran och Israel har ytterligare försvårat livet för armenierna med ökade priser på dagligvaror samt ständig risk för militär upptrappning med Azerbajdzjan som stöds av Turkiet – ett land som armenierna anklagar för att ha genomfört folkmordet, något som Turkiet inte vill kännas vid.

Trots att forskarvärlden har tagit fram ansenlig mängd information för att benämna det systematiska dödande som folkmord för ett sekel sedan, har enbart ett trettiotal länder officiellt erkänt folkmordet på armenier och andra kristna minoriteter, där bland USA och Frankrike. Sveriges Riksdag erkände det armeniska folkmordet 2010, men Sveriges regeringar har inte gjort det.

Charles Câmara

Medarbetare på biskopsämbetet

Läs gärna artikeln "*Alma Johansson – missionären som bevittnade det armeniska folkmordet*" av Joakim Rådström i senaste numret av *Katolskt Magasin* 3/2024